

Dernæst foretoges:

Første Behandling af Forslag til Lov for Færøerne om Kirkernes Styrelse m. v.

(Lovforslaget findes i Till. A. Sp. 6639).

Lovforslaget sættes til Forhandling.

Eftersøe: De færøske Kirkebygninger er i Tidens Løb blevet vedligeholdt og fornyet ved Hjælp af Indtægterne af Kirkens Andel i Tienden samt ved Arbejdsydelse af Sognebeboerne. Hvert Præstegæld har haft sin særskilte Kirkekasse, og desuden har to Kirker, Thorshavns Kirke og Kirken i Vaag paa Suderø, haft særlige Kasser, hidrørende fra særlige Indtægter. Vaag Kirke har fra gammel Tid faaet Gaver af Folk, som er blevet reddet fra Fare. Det er ret betydelige Udgifter, der er medgaaet til Kirkerne, thi disse har trængt til betydelige Fornyerelser. Indtil for omtrent 100 Aar siden var Kirkerne i Almindelighed meget tarvelige. Jeg har i min Ungdom set en af disse Kirker, som endnu var i Behold, og som udgjorde den eneste Kirke i et stort Sogn. Den beskrives i en Kommissionsbetænkning af 1709 saaledes: „Længde 14 Alen, Bredde 6½ Alen, Højde fra Gulv til Tagryg 6 Alen. Murene af Sten og Græstørv. Indvendig Beklædning Bræder. Over Alteret to Vinduer. Intet Taarn, men en Klokke. Intet Vaabenhus. Taget dækket af Halm og Grønsvær.“ Disse Kirker blev efterhaanden afløst af mere anselige Træbygninger med tilstrækkelige Vinduer, med Taarn og med Tagbeklædning af Birkebark og Grønsvær, og i nyere Tid er der opført adskillige Stenkirker. Alt dette har kostet en hel Del Penge, og denne Omstændighed samt Pengenes synkende Værdi i Forbindelse med visse uheldige Foretagender har medført, at Kirkernes Midler er blevet utilstrækkelige til Opfyldelse af deres Formaal. Lagtinget har derfor i de senere Aar beskæftiget sig med Spørgsmaalet om, hvorledes der kan raades Bod herpaa, og forhandlet med Kirkeministeriet herom. Som Resultat af disse Forhandlinger foreligger dette Lovforslag, hvorom Lagtinget og Ministeriet er blevet enige, og for hvis Fremsettelse i Rigsdagen jeg takker den højtærede Kirkeminister.

Lovforslaget indfører for saa vidt en Decentralisation, som der for hvert Sogn oprettes en Kasse, der skal benyttes til Kirkebygningernes indre Vedligeholdelse

samt til alt, hvad der er nødvendigt til Kirkens Brug m. v. Men Lovforslaget medfører tillige en Centralisation, idet der foreslaas oprettet en for alle Øerne fælles Kasse, Færøernes Kirkefond, i Stedet for de nuværende særskilte Kirkekasser for hvert Præstegæld, hvilken skal benyttes til Kirkebygningernes ydre Vedligeholdelse og til nye Kirkers Opførelse med mere. Disse Foranstaltninger er efter Lagtingets og min Mening hensigtsmæssige, men der har angaaende Spørgsmaalet om Sammenlægning af Præstegældenes Kasser hersket delte Meninger indenfor Lagtinget, idet et Mindretal var imod Sammenlægningen. De Midler til de stedlige Kirkekasser eller til Kirkefonden, som ikke kan tilvejebringes paa anden Maade, skal udskrives ved Ligning paa Folkekirkens Medlemmer efter de almindelige Ligningsregler.

Jeg takker endvidere den højtærede Kirkeminister for, at han ved Fremsettelsen af nærværende Lovforslag har bidraget til Afslutning af en Uenighed, der har bestaaet mellem Lagtinget og Ministeriet, eller rettere Kirke- og Undervisningsministeriet i tidligere Tid, om, hvem der har den øverste Styrelse af Kirkerne paa Færøerne. Lovforslaget foreskriver nemlig i sin § 1 herom, at Lagtinget er Kirkernes øverste Styrelse, medens Tilsynet med Kirkerne udøves af andre Myndigheder, og Kirkeministeriet ifølge § 13 har Qvertilsynet.

Idet jeg i øvrigt henviser til Lovforslaget og Bemærkningerne til dette samt til den højtærede Ministers Udtalelser ved Forelæggelsen, tillader jeg mig at anbefale Lovforslaget til villig og hurtig Behandling. Dets Gennemførelse haster meget, og jeg haaber, at det, til Trods for den knapt tilmaalte Tid, vil kunne gennemføres i Rigsdagen i indeværende Samling ved Imødekommenhed fra alle Sider. Sagens Beskaffenhed tillader formentlig dette.

Kirkeministeren (Appel): Jeg takker den ærede Ordfører for Udtalelserne og Anbefalingen af Lovforslaget. Jeg skal føje min Anbefaling til den ærede Ordførers af, at Sagen maa blive saa hurtig fremmet, at den ogsaa kan blive behandlet i det andet høje Ting i denne Samling.

Hermed sluttede Forhandlingen.

Lovforslagets Overgang til anden Behandling
vedtoges uden Afstemning.